

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

***Polski rynek zbóż
- sytuacja i
regulacje WPR***

Wiesław Łopaciuk
Zakład Badań rynkowych

***Polski rynek zbóż
- sytuacja i regulacje
WPR***

- Regulacje WPR
- Znaczenie
- Sytuacja

Regulacje – zakres

- Słodka kukurydza i pochodne (0709 90 60, 0712 90 19)
- Pszenica zwyczajna (1001...)
- Pszenica twarda (1001 10)
- Żyto (1002)
- Jęczmień (1003)
- Kukurydza (1005...)
- Sorgo (1007 00 90)
- Mąka pszenna (1101)
- Mąka żytnia (1102 10 00)
- Kasze i płatki pszenne (1103 11)
- Słód (1107)
- Produkty wymienione w Aneksie 1 (przetworzone)

Główne elementy (CR 1234/2007)

- Wsparcie rynkowe – interwencja (CR 1272/2009)
- Regulacje handlu zagranicznego (CR 2658/87 1342/2003, 1301/2006, 260/2009, 273/2009)
- Wsparcie bezpośrednie (73/2009)

Wsparcie rynkowe - interwencja

- Zakres
- Ramy czasowe
- Cena interwencyjna
(101,3 €/t, nie ma comiesięcznych podwyżek)
- Wymagania jakościowe
- Centra interwencyjne

Wsparcie rynkowe - interwencja

Zakres

- Pszenica zwyczajna (do 3 mln ton)
- Pszenica twarda, kukurydza, jęczmień, sorgo (0 ton)

Wsparcie rynkowe - interwencja

Ramy czasowe

- 1 sierpnia - 30 kwietnia – Grecja, Hiszpania, Włochy i Portugalia
- 1 grudnia - 30 czerwca – Szwecja, Finlandia
- 1 listopada - 31 maja – pozostałe państwa członkowskie
- Dostawa do 30 dni po okresie interwencji

Wsparcie rynkowe - interwencja

Wymagania jakościowe

- Wilgotność – 14,5%
- Ziarna połamane – 5%
- Zanieczyszczenia – 12%
- Ciężar zasypowy – 73 kg/hl
- Zawartość białka – min. – 10,5%
- Liczba opadania – 220
- Index Zielonego – 22

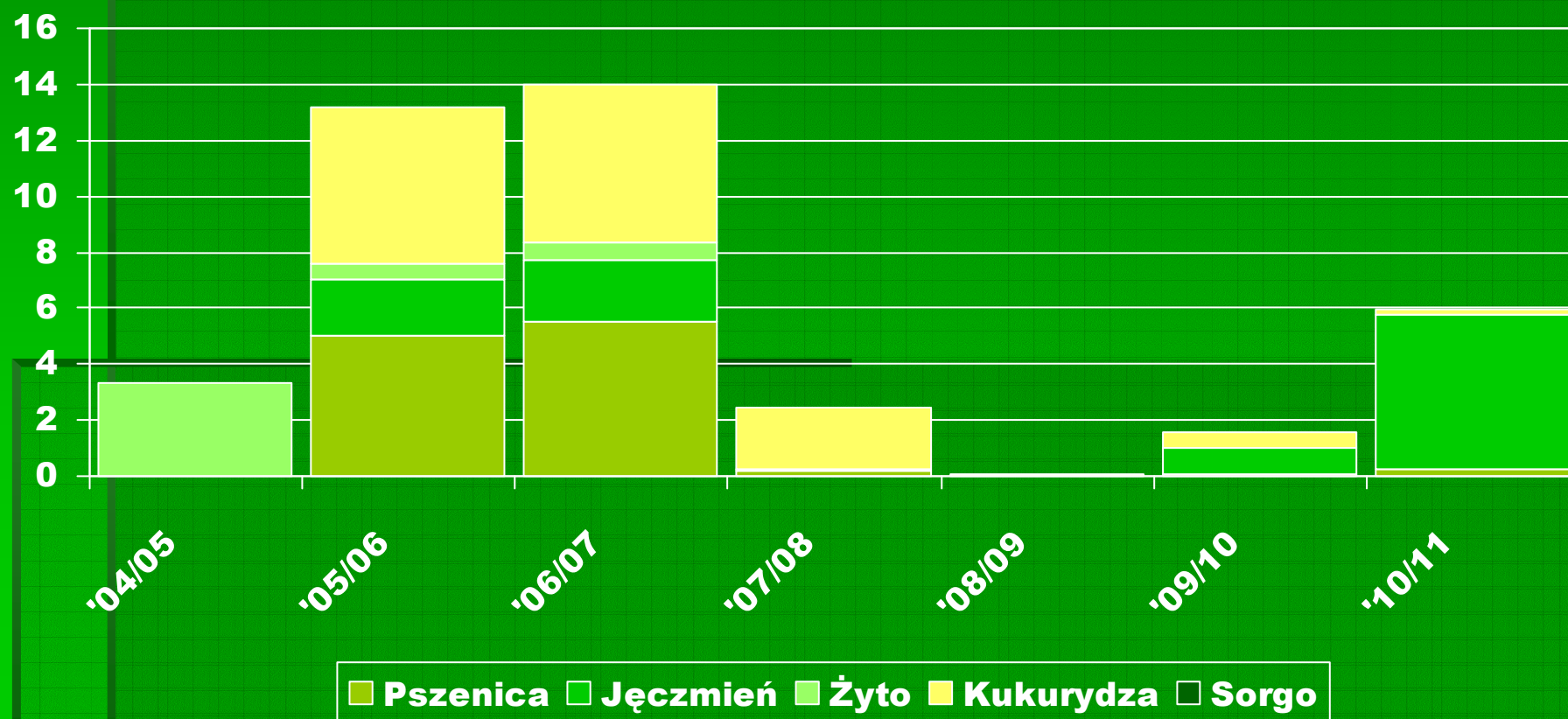
Wsparcie rynkowe - interwencja

Centra interwencyjne

- Minimalna pojemności magazynów – 20 tys. ton (suma w wielu lokalizacjach/magazynów/elevatorów)
- Dostępność to urządzeń wyładowczych/załadowczych (infrastruktura portowa, rzeczna, kolejowa lub drogowa)
- Wymagania dla danej lokalizacji:
  - Pojemność – min. 5 000 ton (od 2012/2013)
  - Zaplecze magazynowe zapewniające odpowiednie warunki do przechowywania zbóż w dobrej kondycji
  - Urządzenia załadowczo/wyładowcze
  - Zdolności do usunięcia ziarna zgodnie z terminem przewidzianym w regulacjach

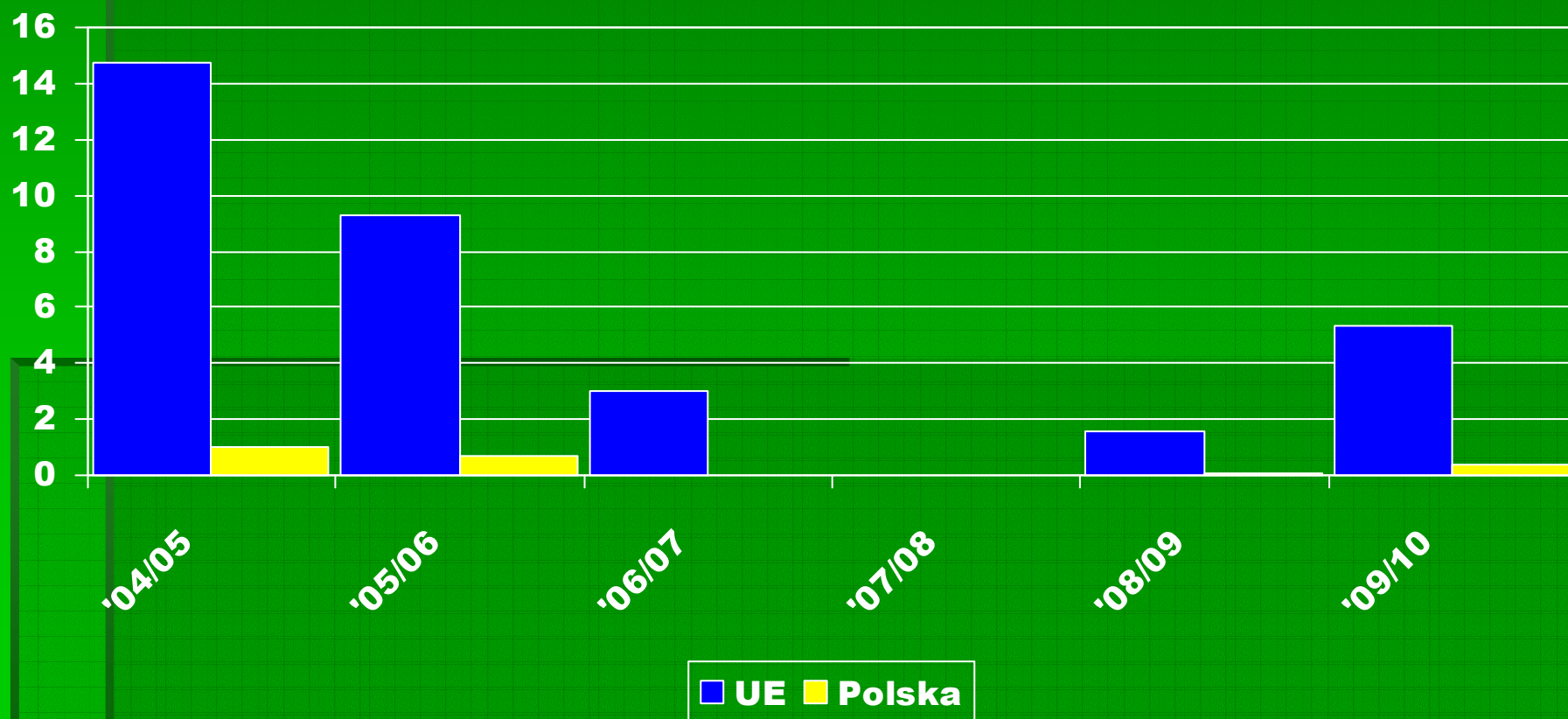
Wsparcie rynkowe - interwencja

Zapasy interwencyjne UE (mln ton)

Wsparcie rynkowe - interwencja

Zakupy interwencyjne UE (mln ton)

Regulacje handlowe

- System licencji
- Regulacje importu
- Regulacje eksportu

Regulacje handlowe

Licencje

- Import i export of określonych ilości zbóż jest licencjonowany
- Licencje są wydawane przez odpowiednie instytucje w każdym kraju UE i
- Są ważne na obszarze całej UE
- Zabezpieczenia

Regulacje handlowe

Import

- Cła importowe
  - Zmienne opłaty do zbóż
  - Konwencjonalne stawki precyzowane w taryfie celnej (TARIC)
- Klauzula bezpieczeństwa SSG
- System preferencji

Regulacje handlowe

Eksport

- Refundacje eksportowe
  - Ustalane w regularnie
  - Ustalane na drodze przetargu

Wsparcie bezpośrednie

Spadek dochodów w wyniku cięć ceny interwencyjnej

Potrzeba kompensacji

2003 – wprowadzenie nowego systemu (SPS, SAPS)

Wsparcie bezpośrednie

- Główna idea: oddzielenie płatności od produkcji (decoupling)
- SPS
- SAPS
- Inne modele (specyficzne)
- Kryteria (cross-compliance, dobra praktyka rolnicza, itp.)

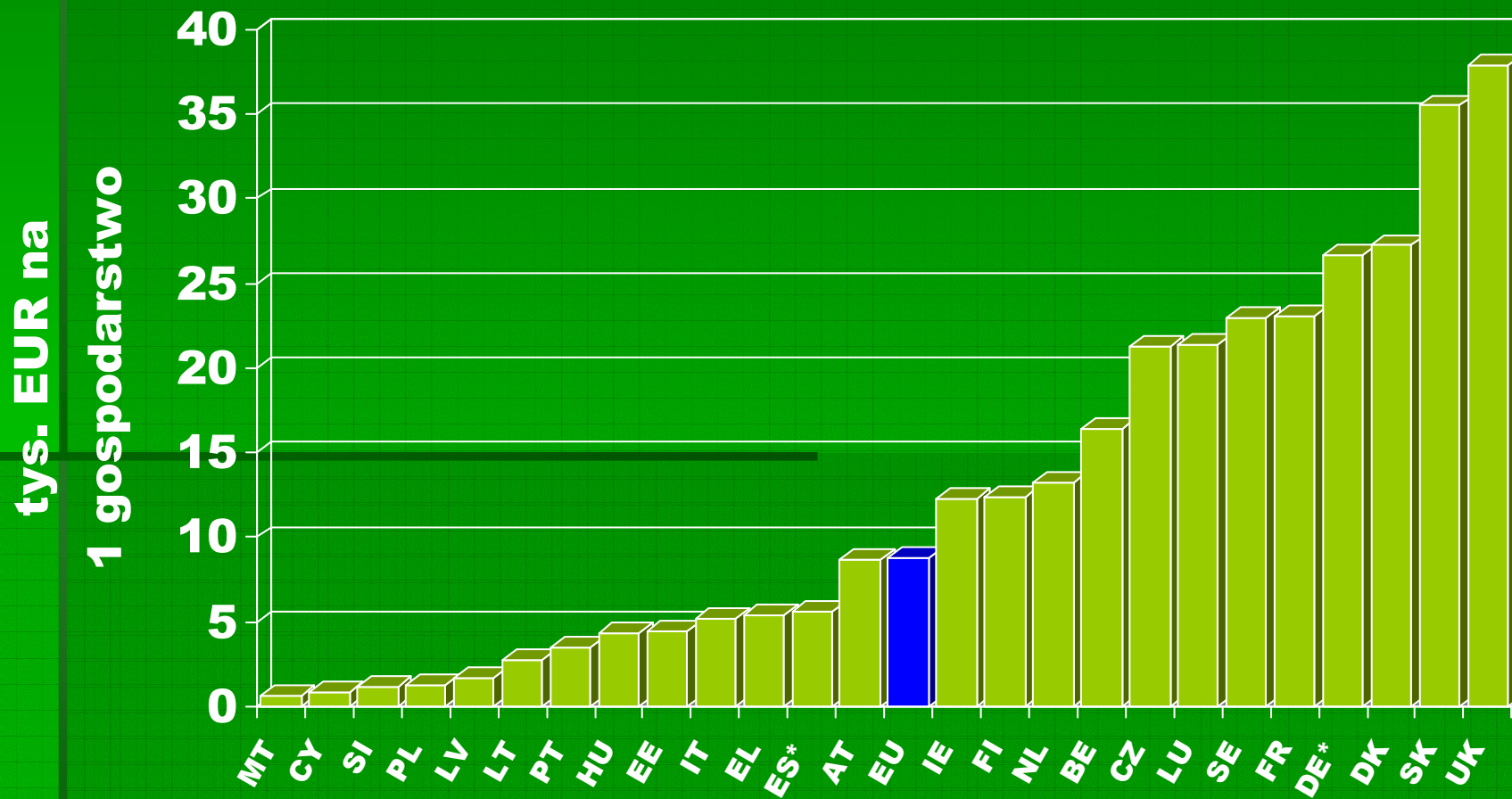
Wsparcie bezpośrednie – wysokość płatności

POLSKA w 2010:

- JPO - 562,09 PLN/ha (€ 141)
- UPO - 327,28 PLN/ha (€ 82)
- Płatność zwierzęca - 439,03 PLN/ha (€ 110)
- Chmiel - 1420,07 PLN/ha (€ 356)
- Cukier - 50,42 PLN/t (€ 13)
- Przejściowa płatność do owoców miękkich - 1593,87 PLN/ha (€ 398)
- Specjalna płatność do białkowych - 207,28 PLN/ha (€ 52)
- Płatność oddzielona do owoców i warzyw (pomidory) - 157,16 PLN/t (€ 39)
- Krowy - 346,43 PLN do 1 stuki (€ 87)
- Owce - 105,91 PLN do 1 sztuki (€ 27)

(1EUR = 3,9847 PLN z 30.09.2010 (ECB))

Wsparcie bezpośrednie

Polski rynek zbóż

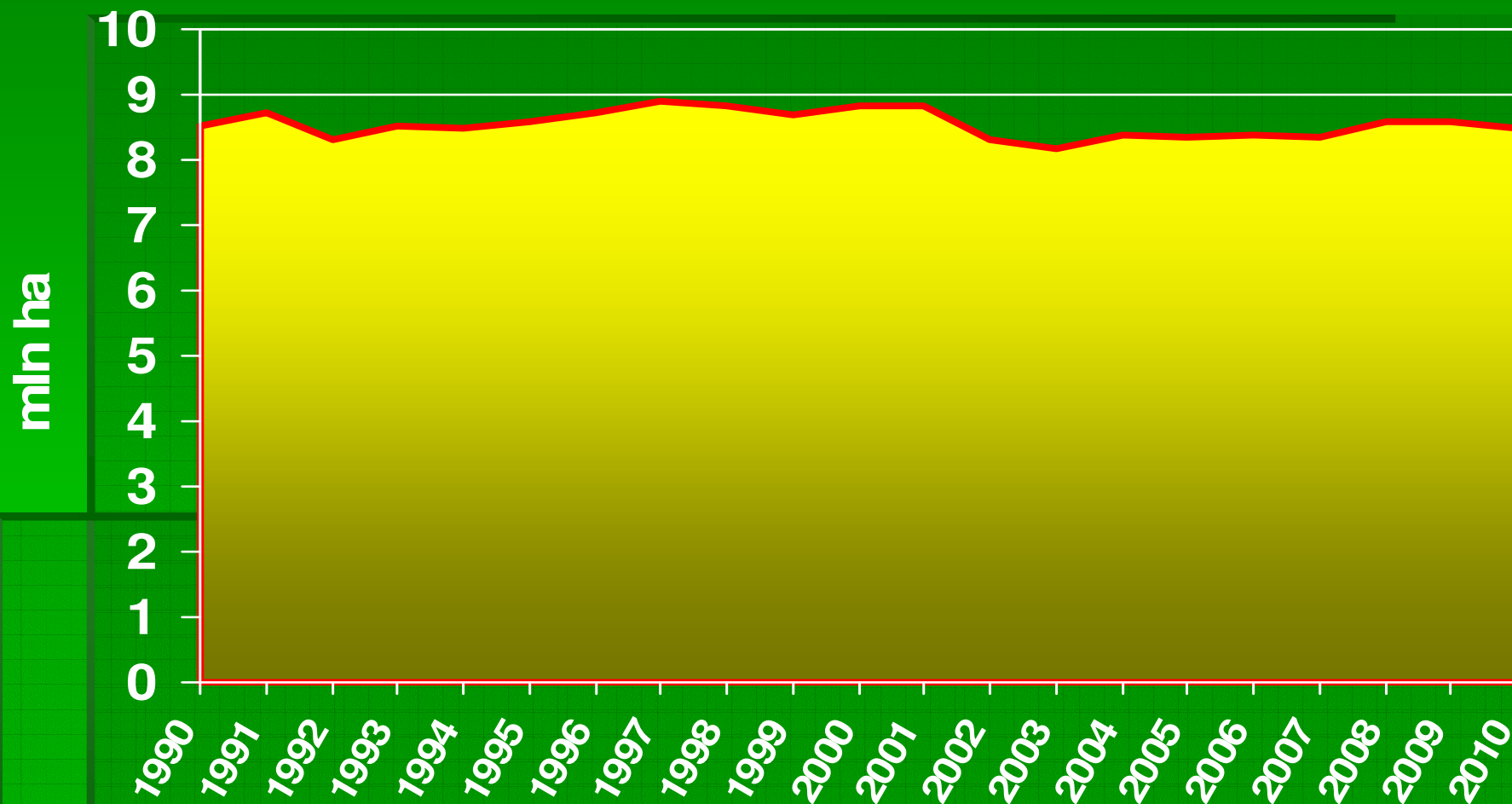
- Znaczenie
- Rynek (areał, polony, zbiory, bilans)
- Handel
- Struktura producentów

Znaczenie

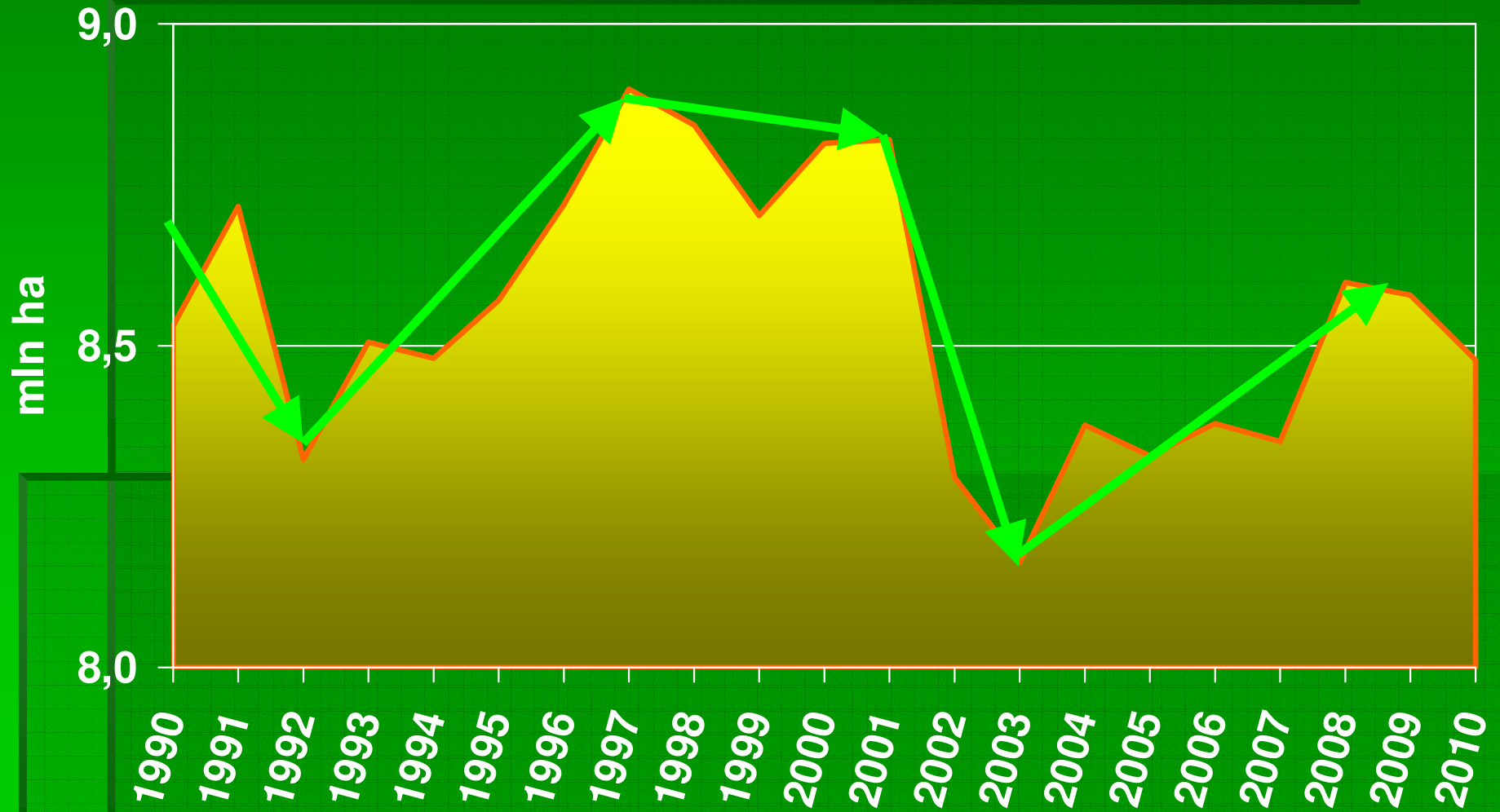
- Dominują w strukturze GO
- Tworzą 15-25% produkcji rolnictwa i 5-10% produkcji towarowej
- Pośredni wpływ na inne działalności rolnicze i cały łańcuch żywnościowy
- Duże wahania koniunktury w zależności od wielkości zbiorów

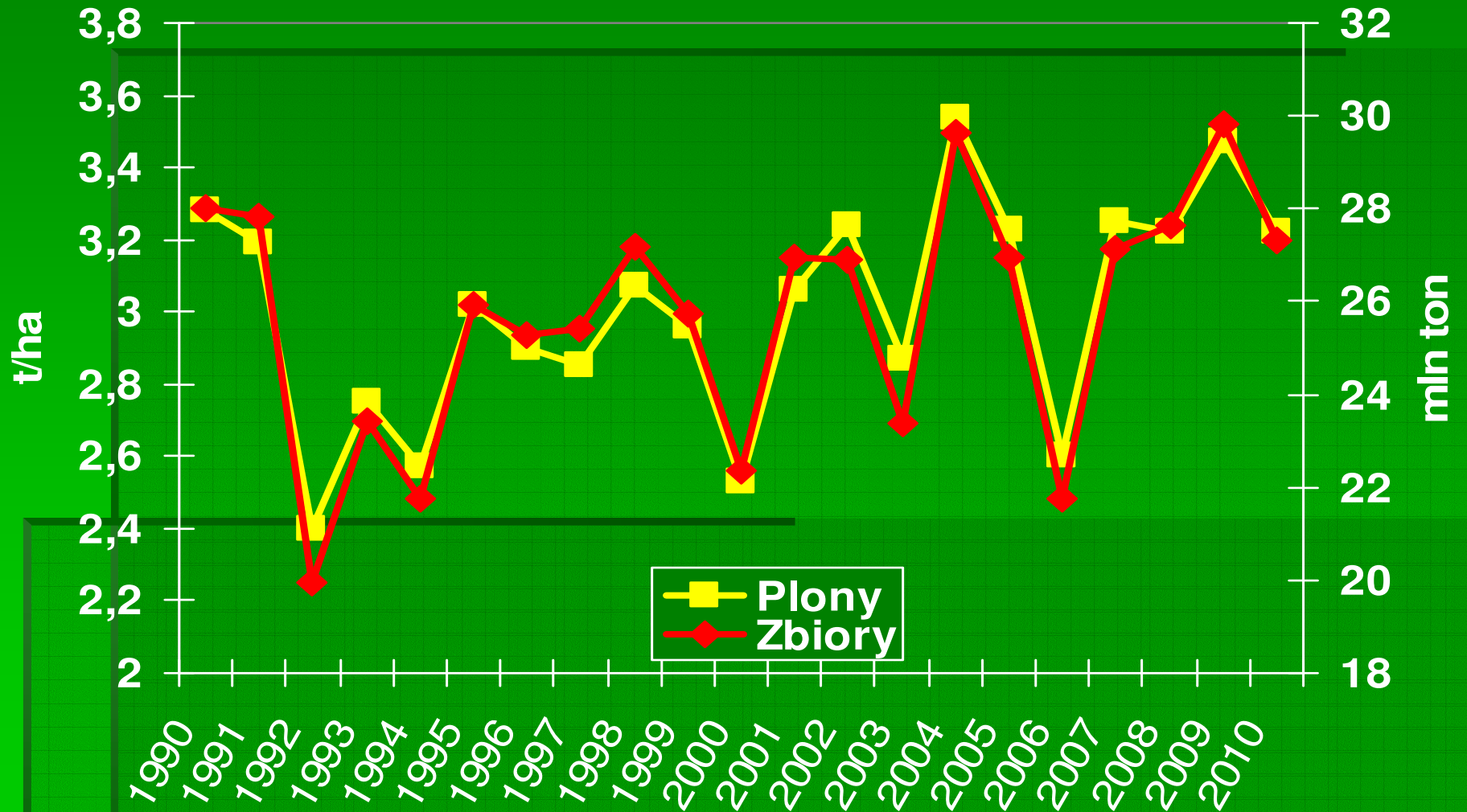
Areaat

Areat

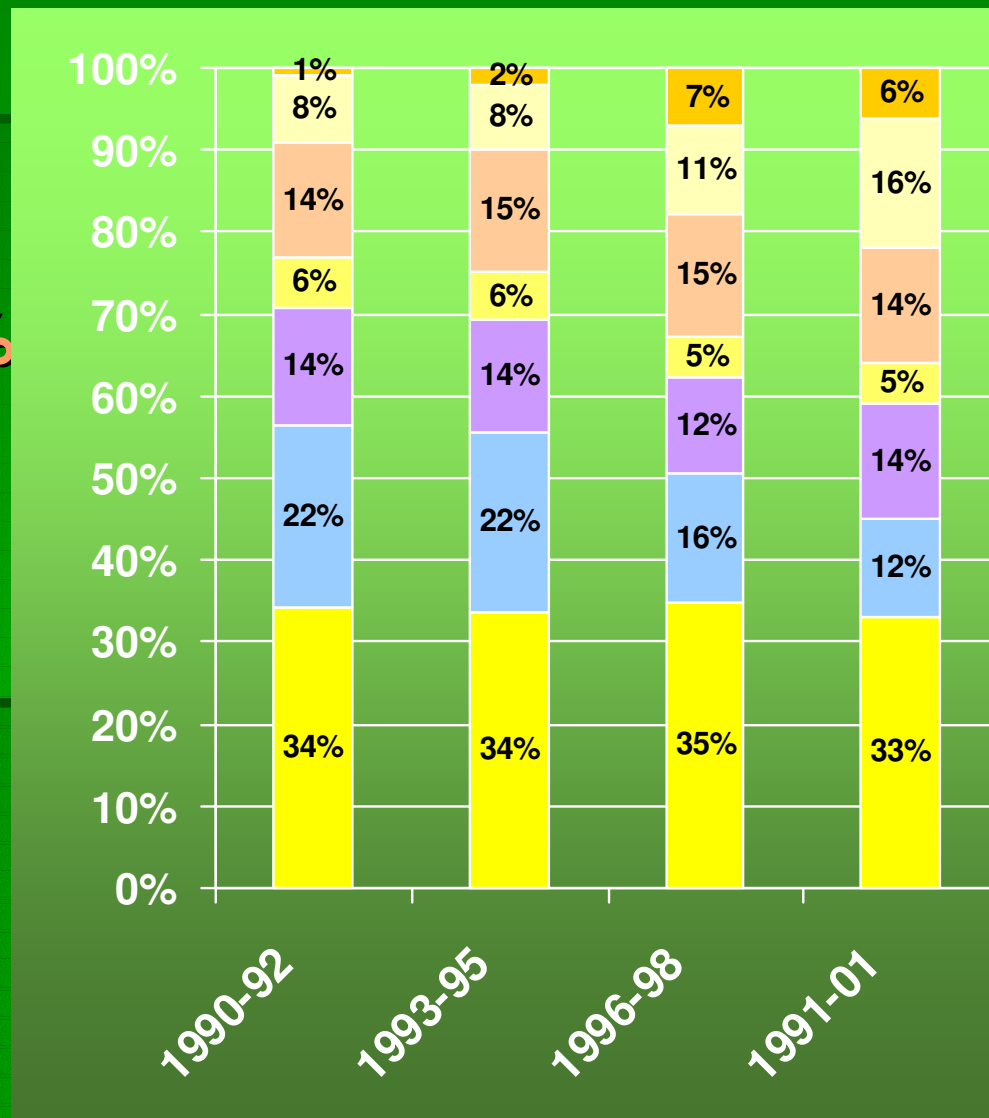

Plony i zbiory

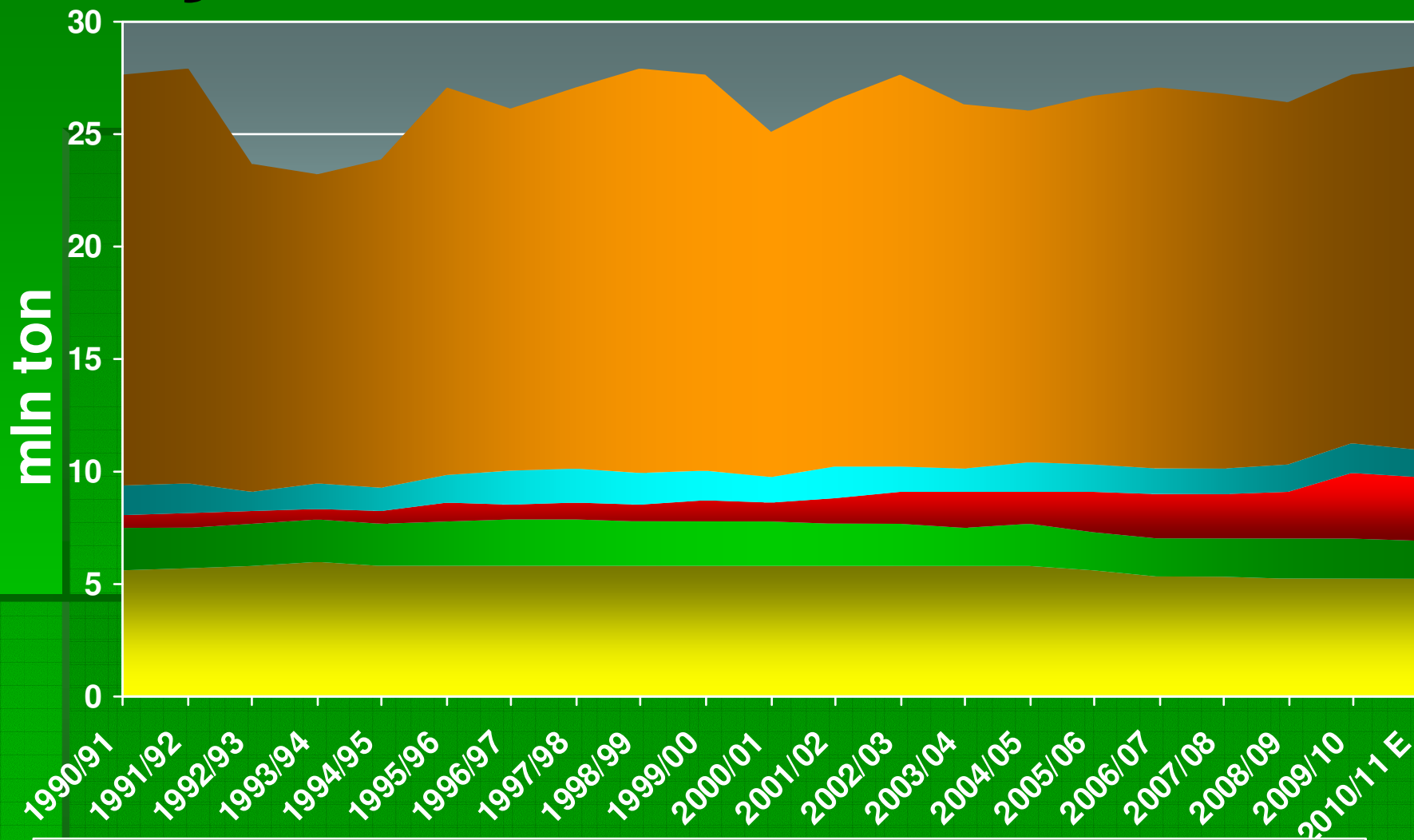

Struktura produkcji

- (↑) Kukurydza 1-7%
- (↑) Pszenżyto 8-16%
- (→) Mieszanki 14-15%
- (→) Owies 5-7%
- (→) Jęczmień 12-14%
- (↓) Żyto 12-24%
- (→) Pszenica 33-35%

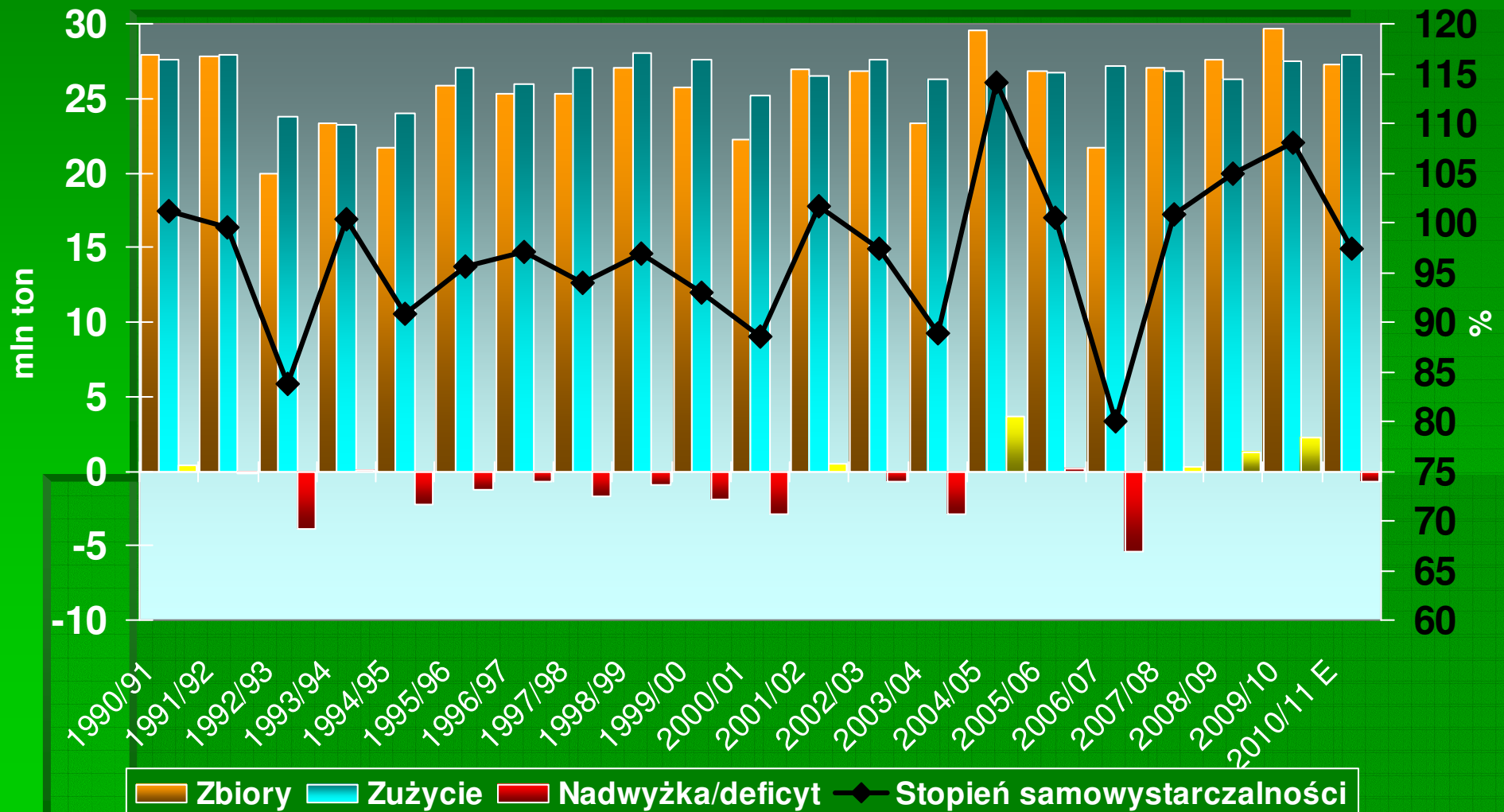

Zużycie

■ Spożycie ■ Wysiew ■ Zuż. przemysłowe ■ Straty ■ Spasanie

Podaż/popyt

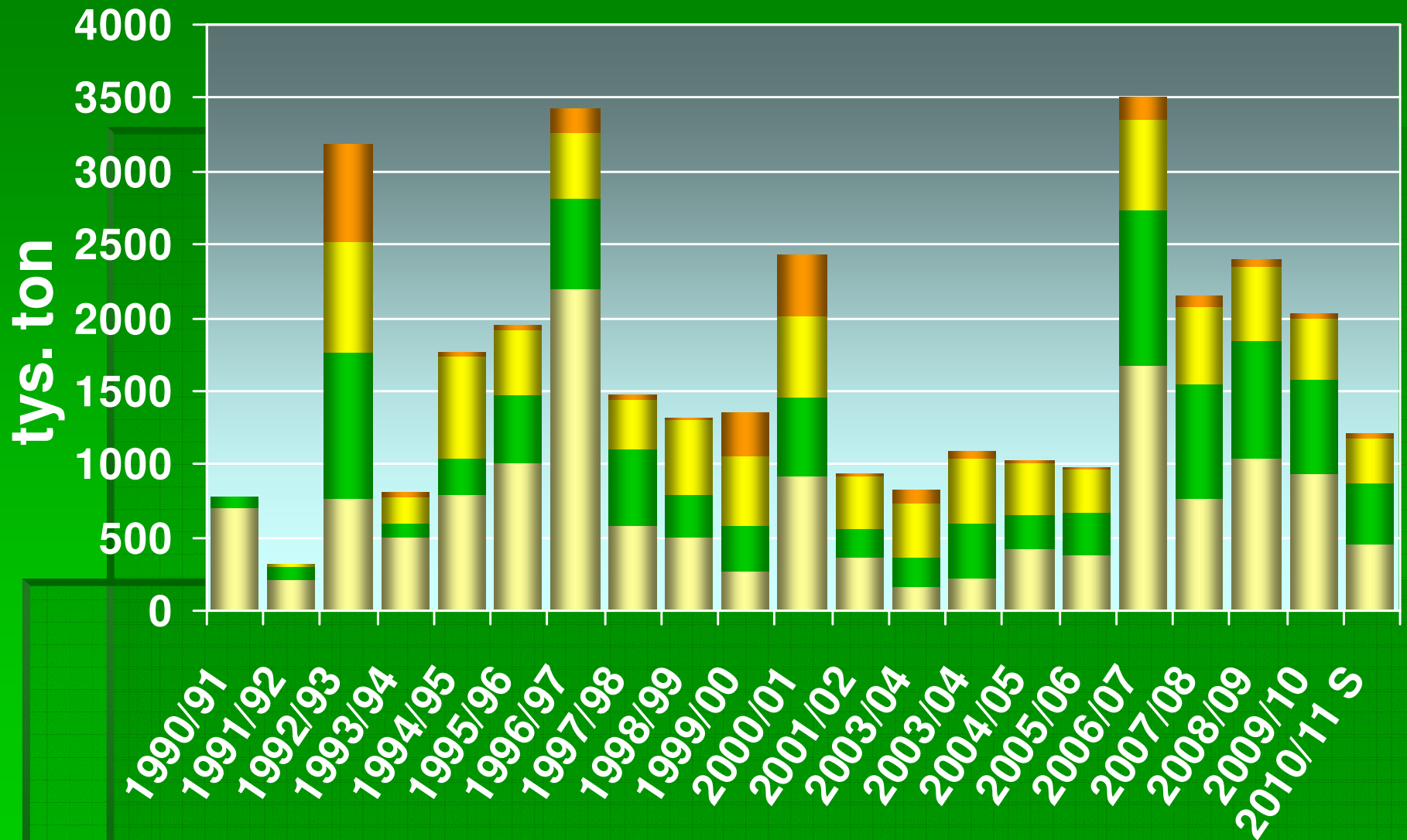

Bilans zbóż (mln ton)

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12 P
Zapasy początkowe	0,8	2,2	3,4	4,9	3,5
Zbiory	27,0	27,6	29,9	27,2	26,5
Import	2,1	2,4	2,0	1,3	1,6
Podaż	30,0	32,1	35,2	33,4	31,6
Zużycie	26,8	26,3	27,5	28,0	27,5
Eksport	1,1	2,4	2,6	1,9	1,5
Zapasy końcowe	2,2	3,4	4,9	3,5	2,6

Import

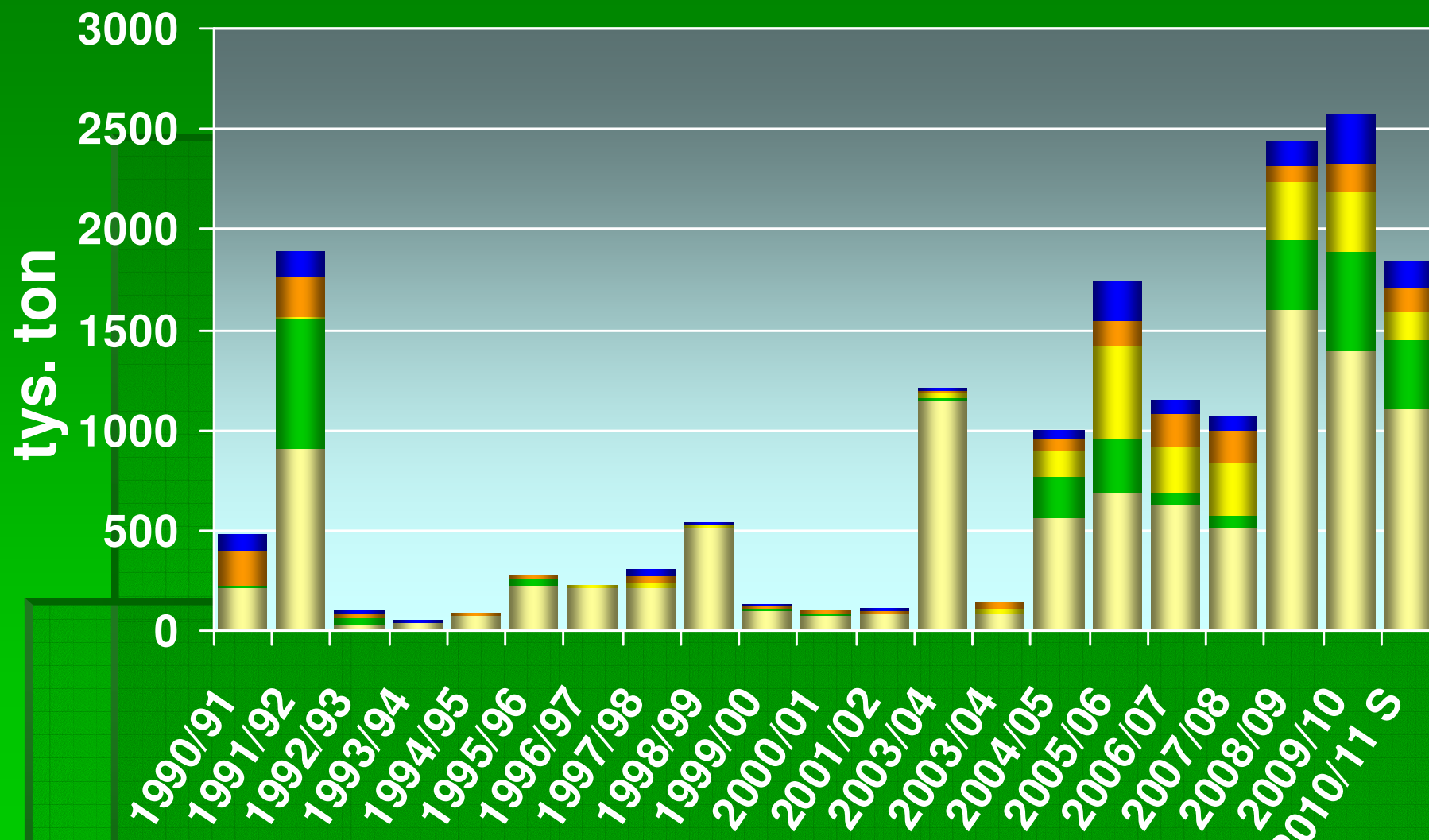
■ Pszenica

■ Kukurydza

■ Jęczmień

■ Inne

Ekспорт

■ Pszenica ■ Żyto ■ Kukurydza ■ Jęczmień ■ Inne